

lykkes at skabe bedre Tilstande her i Landet, hverken for Landbrugerne eller for andre, som lide Nød. S. den gængse Opfattelse tror jeg, at Forholdenes Abnormitet ligger, og derfor anbefaler jeg alle de ærede Medlemmer, der have en saa varm Interessee for det danske Landbrugs Opkomst, og som maasse om kort Tid ville vise den samme Interessee for Næringsdriftens Fremgang her i Landet, at tænke saaledes, som jeg her har sagt. Spørgsmaalet drejer sig om, at man kan staae Købeevne for den store Masse, som netop gerne vil købe alt det, som frembringes, og som den store Masse selv har været med til at skabe, men som den i Dødblikket ikke kan købe. De Herrer have Kundene staaende uden for Døren — baade Landbrugerne og alle andre — der er nok, som ville bruge alt, hvad der frembringes, men Mængden har ikke Købeevne, og det af den ganske simple Grund, at den ikke bliver betalt tilstrækkeligt for det, den selv frembringer.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Alberti): Jeg skal erkende, at den højtærede Finansministers Udtalelser udmærkede sig ved en overordentlig stor Klarhed og Kort-
hed. Jeg skal kun tillade mig at nedlægge en Indsigelse imod, at vort Forslag har tilfattet at hde en Gave. Jeg tror ikke, at den højtærede Minister med Høje kan tale om en Gave, hvor der er Spørgsmaal om en Skattelettelse, der er begrundet i et Nærførdighedshensyn eller i ethvert Fald ogsaa i et Nærførdighedshensyn. Den højtærede Minister erkendte, saavidt jeg forstod ham, at Landbruget var betrængt — han talte om „det betrængte Landbrug“ — og mente, at disse henimod 3½ Million Kroner kunde finde en langt bedre Anvendelse i Landbrugs-
gets Tarv, end den Forslaget tilsigter. Ja, hvis der fra den højtærede Ministers Side havde foreligget et Forslag sigtende til Landbrugs-
gets Fremgang, vilde ganske sikkert mine Medforslagsstillere og jeg og mange andre have sluttet os dertil. Men et saadant Forslag foreligger ikke, og den højtærede Finansminister har jo ikke en Gang antydet, at et saadant Forslag vilde komme til at foreligge. Det er da, mener jeg, ganske naturligt, at det private Initiativ, hvor Regeringens Initiativ tier stille, træder frem for at søge en Lettelse i de vanskelige Tider, som det betrængte Landbrug lider under. Den Gang det ærede Medlem for Ring-
løbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen) rejste sig, blev jeg ligesom min ærede Medforslagsstiller for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen) meget glad ved at

høre hans Udtalelser. Jeg troede ganske vist, at Høje vilde støtte det foreliggende Forslag. Smidlertid have vi jo desværre alle-
sammen hørt ganske det modsatte. Det ærede Medlem sluttede det i sine Udtalelser blandt andet deraf, at disse ærede Herrer, altsaa Forslagsstillerne, i tidligere Tid ikke vilde, medens de nu vilde. Denne Bebrejdelse maa jeg tillade mig at afvise. Jeg ved ikke, hvorledes det ærede Medlem af Hjørring Amts 5te Valgkreds stillede sig i sin Tid til et lignende Forslag. Jeg føler mig overbevist om, at det ærede Medlem fra Juulehøj (H. Hansen) absolut har givet et saadant Forslag sin Stemme; og hvad min ærede Sidemand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Keth-Spensen) og mig angaar, saa sad vi den Gang slet ikke i Tinget. Men det ærede Medlem sluttede ogsaa deraf, at fra den Side i Tinget, hvortil jeg hører, stilles der ikke Forslag, der ikke kunne gaa igennem. Det er fuldkommen rigtigt; men der er en stor Forskel paa et Forslag, om hvilket man ved, at det ikke kan gaa igennem, og saa paa et, som man tror, kan gaa igennem, men som muligvis kan vise sig ikke at kunne gaa igennem. Det ærede Medlem ønskede, at de Benge, som Forslaget drejer sig om, skulde gaa til Kommunerne i Stedet for til Statholderne selv. Mig forekommer det naturligt, at Bængene blive, hvor de i dette Øjeblik ere, nemlig i Statholdernes Sommer, men hvis Bængene skulde gaa til Kommunerne, er der den Fejl, at saa vilde Landbruget, som skulde nyde godt af Bængene, derved komme til at vente længe paa at faa dem. Det vilde saa først blive gennem en Lettelse af Kommuneskatterne, hen i Foraaret eller til næste Sommer, at Forslagets Virkning skulde komme, medens Lettelsen, hvis Lovforslaget gennemføres, som det er, vil vise sig lige straks. Det ærede Medlem tager fejl, naar han mener, at Lovforslaget tænker paa at lette Skatten paa Tiende. Det ærede Medlem vil se, at Lovforslaget udtrykkelig sigter til at lette Skatten paa Alger og Engs Hartkorn, og altsaa ikke Skatten paa Tiende, og heller ikke Skatten paa Skovskylb. Det er muligt, at der i andet Afsnit skulde efter „Stigningskat“ staa „Alger og Engs Hartkornkat“, det er muligt, at man af sproglige Grunde forlanger det, men i alt Fald vil det ærede Medlem ikke paa Tiender kunne finde nogen som helst Skat, som dette Lovforslag, som det foreligger, vil søge at lette. At der kan være andre end Land-
haandværkerne, som kunde trænge til den Lettelse, som Forslaget tilsigter, skal jeg villig indrømme; jeg berørte det allerede den Dag,